

Denne teksten er hentet fra www.easa.europa.eu og oversatt til norsk.
[Originalt dokument er tilgjengelig her](#)

Vedlegg til flysikkerhetsavtale for allmennflyging Vedlegg til sikkerhetsavtalen

Til artikkel 1

Følgende informasjon skal gjøres tilgjengelig for passasjerene:

«Du er i ferd med å bestille plass på en tur med småfly som opereres ikke-kommersielt der utgiftene for flyvningen deles. Vær klar over at sikkerhetsreglene for allmennflyging ikke er like strenge som for kommersiell luftfart. Dette betyr at flyvningen kan innebære større statistisk risiko for ulykker eller hendelser sammenlignet med en kommersiell flyvning der du kjøper billetten av et flyselskap. Et flyselskap har blant annet strengere krav til luftfartøyet, opplæring og trening av flygerne. Et flyselskap sjekkes hyppig og har strenge krav til oppfølging fra myndighetene. Risikonivået for allmennflyging med småfly kan til en viss grad sammenlignes med risikonivået for veitransport.»

Til artikkel 2:

Retningslinjer for flygerne skal publiseres og omfatte følgende elementer:

- (1) Kun den ansvarlige flygeren (fartøysjefen) har myndighet til å bestemme hvordan flyvningen gjennomføres og hvordan luftfartøyet opereres. Personer som blir med på slike flyvninger skal aldri presse fartøysjefen til å gjennomføre flyvningen. Fartøysjefen skal til enhver tid sørge for at flyvningen blir gjennomført på en sikker måte. Passasjerene må informeres om at flyvningen kan avbrytes uansett årsak.
- (2) Dårlig vær er ofte årsak til ulykker med småfly. Værforholdene kan skifte fort, og det er mulig at fartøysjefen må avbryte flyvningen. Dagen før planlagt flyvning bør flygeren informere passasjerene om hvor sannsynlig det er at flyvningen kan gjennomføres. Tilstedeværelsen av passasjerer og passasjerenes forventninger skal ikke påvirke flygerens beslutning om å avbryte flygingen.
- (3) Fartøysjefen kan til enhver tid nekte å ta med passasjerer uansett årsak og uten at dette må forklares eller rettfærdiggjøres.
- (4) Norsk regelverk som gjennomfører EU-reglene på området tillater kun deling av kostnader mellom privatpersoner dersom de direkte kostnadene blir delt mellom alle parter, inkludert flygeren. Flyging der kostnadene deles skal på ingen måte skape et økonomisk overskudd. Dersom flyvningen ikke gjennomføres i tråd med reglene for deling av kostnader, anses flygingen som kommersiell, hvilket innebærer at sikkerhetsreglene for kommersiell flyging må oppfylles.
- (5) Før flyging skal fartøysjefen oppgi hvilken type luftfartøy som vil benyttes for kostnadsdelingsflyvningen. Passasjerene skal i forkant få beskjed dersom flygeren velger å bytte luftfartøy for den aktuelle flyvningen.
- (6) Flygeren har det fulle ansvaret for at flyvningen gjennomføres i tråd med reglene for ikke-kommersiell flyging med småfly. Fartøysjefen er også ansvarlig for at passasjerene er forsikret under flyging i tråd med felleseuropeiske minimumsregler.
- (7) Flygeren skal informere passasjerene om at toaletter ikke vil være tilgjengelig under flyging.

Piloten skal erklære at retningslinjene for flyging følges

Retningslinjer for passasjerene skal publiseres og omfatte følgende elementer:

- (1) Respekter flygerens instruksjer
Flygeren er den eneste som kan ta beslutninger om bord, og han/hun er fartøysjef. Fartøysjefen kan før avgang avbryte planlagt flyging. Under flyging må passasjerene ikke forstyrre flygeren eller påvirke hans eller hennes beslutning for sikker føring av luftfartøyet.
- (2) Respekter flygerens vurderinger av været
Opplæringen for flygere omfatter meteorologi og hvilke konsekvenser endringer av været kan ha for flygingen. De fleste allmennflygere kan kun fly under visuelle forhold. Enkelte flygere kan ha trening og mulighet til å fly i skyer etter instrumentene og uten å ha visuell kontakt med terrenget. Flygerens beslutning om å endre rute eller snu skal respekteres. En passasjer skal aldri prøve å overtale piloten, dersom piloten har bestemt seg for å endre rute eller landingssted for å ivareta sikkerheten.
- (3) Respekt vektene for bagasje
Småfly er svært følsomme for endringer av vekten. Flygeren vil legge passasjerenes vektopplysninger til grunn for beregning av flyets maksvekt og balanse. Det er derfor svært viktig at passasjerene respekterer de maksvektene piloten har autorisert og at bagasjen ikke flyttes under flyging. Det er derfor viktig at passasjerene oppgir korrekt vekt før flyging.
- (4) Det er forbudt å medbringe ulovlig eller farlig last
Passasjerene må aldri ta med ulovlig eller farlig last. Dersom passasjerene er i tvil om lasten kan være farlig skal passasjerene sjekke dette med fartøysjefen. Fartøysjefen kan be om å sjekke innholdet i bagasjen og nekte å ta med passasjerer. Dersom fartøysjefen ser at passasjerene tar med farlig last og ikke har informert om dette på forhånd, skal han eller hun nekte å gjennomføre flyvningen.
- (5) Vær presis
Flygeren må planlegge tidspunkt for avgang og ankomst, samt vurdere været for den aktuelle flyvningen. Dersom passasjerene blir forsinket, er det viktig at flygeren informeres så tidlig som mulig.
- (6) Passasjerens rett til å avbestille flyvningen
Passasjerene kan når som helst avbestille flyvningen før avgang.
- (7) Sikkerhetsregler
Passasjerene skal til enhver tid;
  - i. følge flygerens instruksjer om røyking om bord,
  - ii. ikke røre instrumentene eller kontrollene, fordi dette kan føre til en ulykke.
  - iii. være stille under avgang, landing eller dersom piloten kommuniserer via radio.
  - iv. Passasjerene må aldri røre dørlåsene/dørhåndtakene, med mindre flygeren ber om dette.
  - v. Passasjerene skal ikke være påvirket av psykoaktive stoffer, herunder alkohol, før eller under flyging.

Til artikkel 3:

Retningslinjene skal aksepteres av passasjerene

Alle flygere skal oppfordres til å benytte følgende sjekkliste eller i det minste følgende elementer før hver flyging:

Sjekkliste for flyger

Har du forsikret deg om at en liste over nød- og redningsutstyr som medbringes er tilgjengelig og kan kommuniseres til hovedredningsentralen i tilfelle en nødsituasjon?

- (1) Har du sjekket at alle nødvendige dokumenter er gyldige?
- (2) Har du gjennomført passasjerbriefing før flyging?
- (3) Har du gjort vekt- og balanseberegning?
- (4) Er førstehjelpsutstyr tilgjengelig og oppdatert?

Detaljert veiledning for håndtering av passasjerer skal være tilgjengelig for flyger. Her finner du et eksempel:

1 - Så snart som mulig etter bestilling av flytur skal flygeren:

- kontakte passasjerene per telefon eller «chat» for å bli litt kjent
- forklare for passasjerene sannsynligheten for kansellering av flyturen på grunn av vær eller andre relevante forhold
- Gi passasjerene generelle råd om hva som bør medbringes, hvordan man kommer seg til flyplassen, grenser for passasjerenes vekt og bagasje etc.

2 - Dagen før flyging

- Oppdater passasjerene på vær-situasjon, vurder og diskuter mulighet for kansellering.
- Forsikre deg om at passasjerene kommer til avtalt tidspunkt
- Gjenta oppfordring når det gjelder hva som bør medbringes, vektbegrensninger etc.

3 - Rett før flyging

- Ta deg tid til å forklare kartet og rute du har tenkt å fly.
- Forklar for passasjerene hva han/hun ikke må gjøre.

4 - Passasjerbriefing: I flyet

- Forklar bruk av setebelter, justering av seteposisjon, lukking og åpning av dørene og nødutganger.
- Instrumenter og kontroller: Sideror, bevegelser av ratt/stikke skal ikke hindres. (Forklar for passasjerene hvorfor de ikke må røres under flyging og hvorfor kontrollene ikke må hindres).
- Forklar hvorfor passasjerene ikke kan snakke når du snakker på radio.
- Redegjør for relevante nødprosedyrer for den aktuelle flyvningen.
- Forklar hva passasjerene skal gjøre dersom han/hun blir flysyk og at vedkommende må opplyse om dette så snart som mulig dersom dette skjer. Forklar hvor flysykpose ligger.
- Forklar hvordan passasjerene kan bidra til å gjøre flyvningen sikrere. (Forklar passasjerene hva de kan hjelpe deg med.)

Innen 30. Juni 2018 må alle registrerte flygere som har registrert seg I plattformen ha gjennomført nettbasert trening.

Flygertrening

Dette treningsopplegget skal utvikles av EASA og være tilgjengelig fra 31. mars 2018. Kurset skal inkludere:

Modul 1: Risiko og farer

Modul 2: Briefing og kommunikasjon med passasjer

Modul 3: Forberedelser før flyging og styring underveis

Modul 4: Risikohåndtering (TEM) og CRM (crew resource management) for flyger

Pilot training

Til artikkel 4:

En nettbasert tjeneste som formidler kontakt mellom flygere og publikum skal sjekke og publisere følgende informasjon:

- Kontrollere og sjekke at flygerens sertifikater og medisinske attest er gyldig.
- Publisere flygerens totale antall timer og antall flytimer siste tolv måneder under personens offentlige profil.
- Publisere flygerens kvalifikasjoner (sertifikat og rettigheter) under personens offentlige profil.
- Publisere luftfartøy som skal benyttes og hvor mange timer flygeren har fløyet det aktuelle luftfartøyet.
- Registrere kommentarer som ikke legges ut offentlig og videreformidle til den aktuelle piloten.

Til artikkel 5:

Som beskrevet i artikkel 5.

Til artikkel 6:

Følgende informasjon skal registreres og gjøres tilgjengelig for myndighetene (EASA og nasjonale myndigheter).

1. Antall flyginger som har blitt formidlet via tjenesten.
2. Lengden på de enkelte flyturene.
3. Antall flygere tilknyttet tjenesten.
4. Antall passasjerer.
5. Antall A-A-flyvninger og A-B-flyvninger (absolutt antall og prosentvis fordeling)
6. Fordeling av flygernes erfaringsnivå (absolutt antall og prosentvis fordeling)
7. Fordeling av flygerens sertifikater og kvalifikasjoner (absolutt antall og prosentvis fordeling)
8. Antall kansellerte flyginger og årsak til kanselleringer

Et frivillig flysikkerhetsprogram skal tas i bruk

Alle flygere skal oppfordres til å delta i dette programmet, og det plattformen skal vise hvilke flygere som har gjennomført programmet. I programmet skal opplysninger fra personlig loggbok samles inn og til slutt gjøres tilgjengelig for myndighetene (EASA og nasjonale myndigheter).

Til artikkel 7:

EASA vil organisere et årlig møte med alle som driver nettsider som formidler kontakt mellom flygere og publikum samt nasjonale myndigheter

Under dette møtet skal alle som driver slike nettsider:

- Dele statistiske data
- Rapportere eventuelle alvorlige hendelser som har påvirket sikkerheten.
- Rapportere hvordan sikkerhetsreglene er implementert

EASA skal:

- Dele relevant sikkerhetsinformasjon med eiere av formidlingstjenester og nasjonale myndigheter.
- Oppdatere tjenestene med publisering av relevant sikkerhetsinformasjon.

EASA, nasjonale myndigheter og eiere av formidlingstjenester skal:

- Diskutere forbedringsforslag av tjenesten.

AirNav Pro og SkyDemon er typiske eksempler på systemer som tilbyr registrering av flytid, men det kan finnes flere med tilsvarende funksjonalitet.